

Tinerii și teatrul

În paginile ce urmează facem loc citorva contribuții privind problemele ridicate de relația vie dintre teatru și tineri. Ele nu se vor decit primele tonuri ale unei discuții foarte cuprinzătoare și de lungă durată. Firește, termenii ar putea fi răsturnați: tinerii și teatrul — dar relația, ori mai bine zis ecuația, rămâne aceeași.

Pornind de la clasică și deloc vetustă părere a lui Ion Eliade Rădulescu, anume că „misiunea teatrului este aceea de a combate viciile societății, de a contribui la dezvoltarea limbii și literaturii și, mai ales, de a forma gustul unei nații” — rolul activ al artei dramatice în desfășurarea vieții sociale de azi, de fiecare zi, pentru fiecare om, indiferent de vîrstă și de preocupările materiale, apare ca una dintre cele mai interesante trăsături dominante ale societății contemporane. „Se poate trăi fără teatru — exclama un mare umorist — dar ar fi păcat să trăim fără teatru!”.

Să nu discutăm teatrul, aici și acum, ca formă de artă; să constatăm, doar, că participanții la „simpozionul”... scris pe care-l veți găsi în paginile următoare ale revistei are un fir conducător, evident, cert, anume rolul educativ al teatrului, „jovial educativ”, cum spune unul dintre oaspeții noștri. Toți autorii sînt preocupați, din dragoste pentru profesiunea lor și din respect sincer pentru publicul spectator, de modalitățile artistice cu ajutorul cărora teatrul românesc „va cuceri spiritele” fără să pună granițe artificiale între tineri și vîrstnici. Un consens se și profilează, din confruntarea opiniilor și a experiențelor, anume că arta dramatică trebuie să fie „variată, spontană și reprezentativă”.

Discuția deschisă de redacția revistei „Teatrul” nu ar fi completă și nici concludivă, dacă nu am preciza temeiul ideologic de la care am pornit. Acest temei ni-l oferă, cum nu s-ar putea mai elocvent, următoarele rînduri din cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recentul Congres al Frontului Unității Socialiste. Ele aduc o contribuție strălucită la situarea tineretului în viața societății socialiste românești și la descifrarea trăsăturilor sale social-etice. Iată textul: „Un rol tot mai important în întreaga activitate de construcție a socialismului în țara noastră îl are tînăra generație. Tineretul este prezent în primele rînduri ale luptei pentru modernizarea producției de bunuri materiale, pentru promovarea cuceririlor științei și tehnicii noi, pentru introducerea principiilor eticii și echității socialiste în toate domeniile vieții sociale. Pornind de la faptul că socialismul este orînduirea noului, a viitorului, apreciem că tineretul, prin elanul și dinamismul său clocotitor, prin aspirația sa spre progres și civilizație, spre o viață tot mai bună și mai echitabilă, reprezintă o importantă forță a mersului nostru înainte, un factor de mare importanță al edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în România, al creării condițiilor în vederea trecerii spre comunism”.

În ce măsură și în ce mod contribuie arta teatrală actuală din România socialistă la satisfacerea misiunilor și împlinirea aspirațiilor, magistral formulate în rîndurile reproduse mai sus? Chiar unul dintre interlocutorii noștri formulează în rețebă: „este înțeleasă și «onorată» de scriitori obligația de a reflecta pe scene bogată și complexa proble-

matică pe care dorește tinerii să o vadă la teatru?" Răspunsul nu apare, destul de limpede, cu destulă pregnantă, din dezbaterile pe care o publicăm acum. Va trebui să se desprindă, totuși, în numerele următoare ale revistei, grupajul de azi fiind numai debutul unei discuții fecunde. Interesul evident, al nostru al tuturor, pentru datele problemei este cu atât mai viu cu cât însuși „simpozionul” prezent trasează cîteva premise și, mai ales, cîteva repere de cert interes teoretic și practic în relația teatru-tineret.

Dealtfel, însăși complexitatea și diversitatea ideilor precum și acuitatea constatărilor critice formulate de autorii pe care-i veți citi în continuare atestă marea importanță și actualitate a problemei. Prin nici unul din componenții săi artistici, teatrul, în totalitatea lui — de la autorii dramaticei pînă la prețioșii auxiliari tehnici, cuprinzînd, bineînțeles, pe excelenții noștri actori și inspirații scenografi — nu poate lipsi din puterica acțiune de educare a tineretului. În societatea noastră socialistă, această acțiune devine o datorie și o înaltă răspundere pentru creatorii de artă.

Îndeosebi aceștia, scriitorii, actorii, regizorii, scenografil, trebuie să găsească cele mai potrivite forme artistice pentru aducerea pe scenă a unei idei esențiale și anume *educarea prin muncă și pentru muncă* a tineretului. Concepția aceasta de pedagogie trăită, vie, este, prin excelență, compatibilă cu arta dramatică, deoarece faptele de muncă și faptele de viață autentice ale tinerilor includ nenumărate experiențe, au o infinitate de fațete psihologice, pot și trebuie să devină fermentul unor creații artistice de înaltă calitate. O literatură dramatică militantă, o interpretare scenică autentică, sinceră și, în același timp, aureolată de talent, o punere în scenă în care viața să poată fi regăsită în trăsăturile ei esențiale și în amănunte ce scapă observației rapide de fiecare zi — iată ce se cere și ce se așteaptă de la teatrele noastre și de la colaboratorii lor.

Nici nu este nevoie de anchete sociologice și de vagi sondaje de opinii pentru a ne demonstra adevărul că tineretul a fost și rămîne azi mai mult ca totdeauna, atras de mirajul scenei. E vorba, cu adevărat, de un „miraj”? Noi credem că nu. Teatrul este în realitate arta cea mai apropiată de viața autentică. Aceeași este și părerea majorității autorilor cuprinși în paginile ce urmează.

Tinărul spectator — afirmă autorul unuia din eseurile pe care le inserăm aici — vrea să trăiască, „la vîpaia reflectoarelor, momente neobișnuite dar adevărate, sau cel puțin veridice, verosimile, pe care le-a savurat, pînă atunei, numai în intimitatea plămîurilor proiectate pe ecranul imaginației sale”. În acest scop — și pentru o mai bună, mai directă adeziune a tinerilor la ceea ce le transmite scena, avem nevoie de o dramaturgie autentică, „atractivă, colorată, plină de adevărurile vieții înconjurătoare”.

„Gustul unei nații” își are, întotdeauna, o sursă puternică în concepția despre viață și despre artă a tineretului. Comorile căpătate în anii de prim contact cu viața, fiorii simțiți la primele întîlniri lucide cu fenomenele artistice dau contur și substanță existenței spirituale a oamenilor.

Această existență, subliniem, nu poate fi concepută fără un conținut ideologic clar și precis, gata să se opună oricăror sugestii abuzive sau interpretări inexacte. În societatea românească actuală, trăind, dinamic, evoluția rapidă pe linia generală arătată de concepția materialist-dialectică, relația dintre teatru și tineret capătă termeni bine definiți și valori de înaltă forță etică și estetică.

În acest spirit și către această țintă publicăm buchetul de opinii și de experiențe din grupajul ce urmează.

